

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 1000.—; pt. particulari Lei 600.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 400.—. În străinătate Lei 1200.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 10 —

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velicu.**

Sumarul:

Banca de Scont a României. — Ideia de organizare în economia politică. — Oameni celebri despre criza economică-politică mondială. — *Cronica*: Plata eupoanelor. Acțiuni cumpărate de d-l Dr. Rudolf Czel. Aviz obligatoriu al Subsecretariatului românizării la constituirea societăților. Depunerile la Banca Românească. Serisori de garanție. Ce cantități de petrol s'au consumat în Februarie 1942. Acțiuni retrase din cota Bursei. Sporirea capitalului Fabricii de bere „Azuga”. Prolungirea subscrierilor la Imprumutul Reîntregirii.

Banca de Scont a României.

— 50 ani de activitate. —

Puterea de creație românească a dat dovadă în toate timpurile și în toate domeniile de spirit de inițiativă și muncă persistentă pentru ducerea la bună îndeplinire a scopului propus.

Astfel în viața economică, în compartimentul gingaș al activității bancare, inițiativa îndrăzneală și prevăzătoare a unui grup de tinere elemente românești cu pregătire economică au pus — în 20 Ianuarie 1892 — bazele unui așezământ românesc de credit sub denumirea SPERANȚA, societate cooperativă de credit și economii, București, cu un capital de Lei 114.000.—, care s'a transformat — în 1898 — în BANCA DE SCONT DIN BUCUREȘTI, societate anonimă, cu un capital de Lei 2.000.000.— și în 1918

în actuala BANCA DE SCONT A ROMÂNIEI.

În adunarea generală ținută la 30 Aprilie a. c., Banca de Scont a României și-a serbat împlinirea a 50 ani de activitate rodnică pe fărâmul economic românesc.

Darea de seamă publicată cu această ocazie cuprinde o succintă expunere a împrejurărilor în cari a luat ființă banca, a vremurilor și greutăților prin cari a trecut până acum și a rezultatelor tot mai frumoase pe cari le-a putut realiza.

Evoluția acestei bănci este în strânsă legătură cu dezvoltarea vieții noastre economice din ultimele cinci decenii și cuprinde cinci perioade:

Perioada I-a dela 1892 până la 1897, adică durata de timp cât a funcționat sub denumirea „Speranța” societate cooperativă de credit și economii.

Perioada II-a dela 1898 până la 1910, adică timpul scurs dela transformarea în Banca de Scont din București și până aproape de începerea ultimelor războaie.

Perioada III-a dela 1911 până la 1920, cuprinzând viața și activitatea băncii în decursul războaielor pe cari le-a purtat România.

Perioada IV-a dela 1921 până la 1930, reprezentând perioada de organizare a economiei naționale după Unire.

Perioada V-a dela 1931 până astăzi, cuprinzând criza generală, refacerea băncii și desvoltarea ei din ultimii ani.

În aceste perioade de timp, capitalul modest de Lei 114.000 — cu care banca și-a început existența și activele cari însumau la finele primului an — 31 Decembrie 1892 — totalul de Lei 164.408,42 au fost sporite în continuu, datorită hărniciei și perseverenței conducătorilor ei și încrederii ce-a știut să-și câștige în rândurile marelui public, astfel că azi Banca de scont a României are un capital social de Lei 120.000.000 — cu rezerve de Lei 80.000.000 — și totalul activelor ating la 31 Decembrie 1941 suma de aproape Lei 1.800.000.000 —

Este una din puținele bănci mari din țara noastră, constituită de elemente curat românești, cu capital românesc și cu personal autohton.

Spre deosebire de băncile noastre din Ardeal, cari dela înființare și până astăzi și-au căutat mijloacele de lucru la publicul deponent, Banca de Scont a României s'a bucurat din primii ani ai existenței sale și până azi de un puternic sprijin acordat de Banca Națională a României. Așa de exemplu în bilanțul dela 31 Decembrie 1897 „depunerile spre fructificare” figurau cu Lei 187.674 —, iar „angajamentele de reescont” cu Lei 1.176.248 —, iar în bilanțul dela 31 Decembrie 1939 „depunerile spre fructificare” cu Lei 107.833.297 — și „angajamentele de reescont” cu Lei 597.362.826.

Istoricul unei activități bancare românești într'o jumătate de secol este bogat în învățăminte folositoare pentru toate timpurile. Pentru a da numai un singur exemplu care cuprinde prevederi sugestive pentru vremurile actuale, cităm următoarele reflexii din darea de seamă a Băncii de Scont a României pe anul 1921.

După lungii ani da războiu cari sgudue omenirea, ea este în căutarea unui echilibru stabil.

„În România, necesitățile refacerii, producțiunea prea mică, exploatarea insuficientă a bogățiilor ei naturale, importul prea mare de tot felul de articole, dar mai ales măsurile pripite luate adesea fără chibzuință suficientă, revenirea dela o măsură luată la una contrarie, au slăbit adânc puterea de achiziție a monedei

noastre. Pe de altă parte, lipsa unei organizațiuni complete a creditului nostru, lipsa unei direcțiuni sănătoase a politicii noastre economice, punerea în aplicațiune a unui sistem de impozite dăunătoare producțiunii noastre, au provocat curente și temeri în opinia publică, cari au adus în diferite rânduri crize monetare destul de pronunțate”.

Asociațiunea noastră „Solidaritatea” a avut totdeauna raporturi bune cu Banca de Scont a României, iar când a fost vorba de apărarea unor interese comune, au luptat și cooperat frățește, după cum se amintește și în ultima dare de seamă a numitei bănci privitor la înființarea Federației Naționale pentru Salvarea Creditului, „care a organizat și condus — în anii de criză — marea acțiune pentru lămurirea țării asupra problemelor și însemnătății creditului în viața economică”.

Desigur că urmând linia dreaptă românească trasată cu prudență dar și cu tenacitate de către înaintași, Banca de Scont a României va propăși mereu, slujind an de an, tot mai mult, toate ramurile economiei naționale”.

Lumea bancară ardeleană salută cu bucurie frumoasa vârstă atinsă de o instituție soră de dincolo de munți și-i dorește o existență perpetuă spre mulțumirea celor cari o conduc și spre binele economiei noastre românești. L. B.

Ideia de organizare în economia politică.

(Urmare).

II. PRINCIPIILE GENERALE ALE ORGANIZĂRII.

f) Ideia de simplitate, clar, precis.

Organizarea în sine este la cea dintâi vedere o operațiune de complicare a lucrurilor. Ea întrebunțează mai multe date decât în mod natural ar fi fost întrebunțate de organizarea naturală; este deci o operațiune care nu este prin natura ei simplă.

Totuși una dintre condițiunile organizării este simplitatea, claritatea și precizitatea în alcătuirea întregii lucrări. O acțiune de organizare strânge la un loc o serie de elemente care sunt considerate necesare și care sunt în același timp și disponibile: întrebunțarea lor e făcută numai după ce s'au îndepărtat acelea care nu sunt necesare ajungerii țelului hotărât. E cea dintâi parte a acțiunii de simplitate.

Urmează apoi rândul datelor rămase, după normele pe care le am arătat și la care se mai adaugă și acela pentru claritate și precizie.

Toate lucrurile mari sau mici care au ajuns să se împlinescă au fost simple și precise. Nici o acțiune nu reușește dacă nu împlinește condițiile de simplitate și precizie. E o iluzie că lucrurile trebuie să fie complicate pentru a reuși sau pentru a li se da măreție în împlinirea lor. E un semn al neamurilor mici acela de a căuta să arate orice lucru sau întâmplare cât mai greu de înțeles, încărcată cu tot felul de amănunte ne trebuincioase, tocmai pentru a acoperi simplitatea naturală a lucrurilor care pare neîndestulătoare pentru a justifica „deșteptăciunea” de care trebuie să dea dovadă un om neputincios.

Neamurile mari, mai puțin „inteligente” în sensul deșteptăciunii noastre, au dragoste pentru lucrul simplu și lămurit și nu se simt nici mai mici sau mai proști când fac astfel de lucruri: din cauza aceasta și spiritul de organizare este mult mai dezvoltat la aceste neamuri; pentru aceasta sunt și neamuri mari.

În faptul de organizare, trebuie avut deci în vedere gândul pentru simplitate, claritate și precizie.

g) Ideia de evoluție.

Marele avantaj al legilor naturale față de cele pe care le face omul, este că pe când cele din urmă au în ele un element viu, dinamic, evoluțiv, adică deși prin ele însăși fixe și neschimbătoare, determină totuși în sânul naturii schimbări continue care reprezintă o dezvoltare a formelor, în aparență către un ideal.

În același vreme legile omenești fac ca lucrurile asupra cărora sunt ele aplicate, să *inghețe*, să nu se mai permită nici un fel de modificare a condițiilor lor de activitate, a raporturilor dintre indivizi, lucruri și fenomene. Această înghețare a normelor omenești e datorită în primul loc neputinței genului omenească de a putea reglementa o situație altfel decât prin precizarea de amănunte, pierzând din vedere ideea mare, principială, care singur poate rămâne neschimbat.

O istorie a legii, felul cum a apărut, arată destul de lămurit cum omul, dela normele unei morale naturale, cu principii puține dar valabile pe o întindere mare de loc și timp s'a pierdut cu timpul în amănunte foarte relative dar care prindeau formele și activitățile omenești în legături strânse din care nu mai puteau ieși. (Această explicație este mult mai lungă, dar noi ne oprim aici).

Din cauza aceasta legile au trebuit să fie completate prin jurisprudențe, interpretări, cădere în desuetudine; o serie întreagă de măsuri de evitare a neajunsurilor rigidității legilor, care măsuri însă aveau un neajuns aproape egal prin acela că făceau normele să nu mai fie sigure, creștea nesiguranța în aplicarea lor și le făcea deci mai puțin efective. Dubla funcțiune neschimbătoare și totuși să permită evoluția, nu a putut-o realiza normele omenești în condițiile în care o fac legile naturale.

Rămâne un ideal ce trebuie avut în vedere și în acest scop normele omenești, faptul de organizare, trebuie să țină seama de un principiu mai mult și anume:

— normele fixate trebuie să caute să stabilească cât mai mult cu putință un *principiu fundamental*, larg în ce privește cuprinsul, dar totuși *foarte bine precizat* în ce privește *conținutul* adică spațiul, la timpul și scopul urmărit. În funcție de aceasta urmează să se stabilească normele de amănunt.

E una dintre cele mai grele părți ale operii de organizare fixarea unei idei lămurite și totuși cuprinzătoare, care să nu permită să se ia măsuri care să primejduiască reușita, dar să nu distrugă nici inițiativa și posibilitatea întrebuirii unor metode mai bune în practica și amănuntul lucrurilor.

Ceeace e fix și neschimbător, trebuie să fie, principiul de bază.

Când el nu poate fi găsit pentru motive pe care nu le amintim aici dar care sunt posibile, e mai bine a se lucra cu dezavantajul fixării în amănunt a tuturor normelor decât a lăsa la voia întâmplării împlinirea idealului urmărit.

Neschimbarea normelor, e un principiu fundamental al ideii de organizare și el nu trebuie să fie în nici un fel lăsat să nu fie împlinit cu sfârșite.

h) Ideia întrebuirii celei mai bune a elementelor date.

Organizarea nu este cu puțință fără înțelegerea acestei idei: un fapt de organizare e totdeauna limitat, cuprinde numai date cunoscute și se realizează prin cea mai bună întrebuire a lor. Aceasta nu este însă totdeauna împlinită, pentru mai multe cauze despre care am mai amintit. Cea dintâi condițiune pentru o bună întrebuire este:

I. Cunoașterea elementelor date și a raporturilor dintre ele;

II. Cunoașterea în legătură cu întrebuirea elementelor date;

III. Un studiu serios al posibilităților de întrebunțare a elementelor materiale în cadrul posibilităților date.

Aceste lucruri le-am amintit și mai înainte. Se mai adaugă aici încă un fapt:

IV. Strângerea elementelor necesare faptului de organizare trebuie făcută în funcțiune nu de dorința de a strânge cât mai multe elemente, ci numai în funcție de idealul de atins și de posibilitățile de întrebunțare a lor în acest sens. Cea mai bună întrebunțare nu înseamnă cea mai multă, ci cea mai completă asupra elementelor date. A alege din ceea ce se poate da, cele mai bune elemente și numai atâtea câte pot fi întrebunțate pentru a înlătura o risipă netrebuțicioasă de forțe sau bogății. O grămadă prea mare de elemente este tot atât de rea ca și o lipsă, sub nivelul minim trebuțios.

j) Ideea filozofică în organizare.

Am amintit importanța atitudinii filozofice a vremii pentru dezvoltarea principiilor teoretice și practice ale economiei politice. Organizarea, în măsura în care e o activitate omenească, este și ea influențată de atitudinea generală-filozofică asupra problemelor sociale și de existență. Astfel una dintre cele mai actuale discuții asupra ideii de colectivitate și individualism, are efecte adânci asupra formelor de organizare.

Într'un fel se face organizarea unor elemente date în cadrul unei economii libere bunăoară, decât în acela al unei societăți colectivistice. Principiile tehnice de organizare rămân aceleași, dar idealul se schimbă, stilul, metoda de lucru variază în funcție de acest ideal și e deci influențată alegerea elementelor necesare și felul cum sunt întrebunțate, adică ce se întrebunțează din ceea ce ele pot să dea.

E necesar un punct de vedere filozofic sau principial ori doctrinar în opera de organizare, fără de care nu e cu putință o activitate suficient de ordonată și unitară, atât înlăuntrul acțiunii respective cât mai ales în legăturile cu celelalte elemente care vin în atingere, din afară, cu alte acțiuni și fapte de organizare.

Faptele de organizare sunt independente în principiu unele de altele, dar ele se întâlnesc în practică și se ivesc conflicte care pot fi evitate numai ajutorul unui principiu unitar, al unei metode, cu a unui stil unitar, a unei idei filozofice călăuzitoare a tuturor spiritelor de conducere a societății, căci organizarea e prin excelență o acțiune de conducere și de conducător.

k) Centralism și descentralizare.

Am amintit în faptul de organizare, despre necesitatea precizării ideii, de a se urma fără

nici o schimbare norma fixată pentru a se ajunge la rezultatul urmărit, în mod netdolos.

În acest sens se discută problema dacă centralizarea ordinului, precizarea în amănunt a unei acțiuni este bună, adică servește întreg idela urmărită. Se pune față în față idela de centralizare cu cea de descentralizare. Aceste idei nu se opun propriu zis nici una precizării în faptul de organizare, căci prin organizare se arată tocmai o idele care urmează a fi îndeplinită așa cum a fost hotărâtă dela început; ori se poate dela început prevedea o activitate centralistă sau una în care să se lase elementelor în subordine o inițiativă limitată.

Problema centralistă și a descentralizării, nu este una de fond pentru ideea de organizare în sine ci numai una dintre formele pe care organizarea în anumite domenii în care ea se aplică, o poate lua. Vom reveni mai târziu, în legătură cu problema economică asupra acestei idei.

l) Ideia de legătură cu realitatea națională și socială.

Organizarea, în orice măsură s'ar face, poate pleca sănătos numai ținând seama de mediul în care are loc aceeași activitate, chiar dacă în aparență el nu ar avea niciun efect asupra acțiunii de organizare și la rândul ei organizarea nu ar influența în niciun fel ordinea publică.

Legătura dintre vleața colectivă și cea individuală este o realitate care nu mai trebuie astăzi dovedită, ea există chiar atunci când în aparență o acțiune s'ar întâmpla la fel în orice parte a lumii ar avea loc.

A ține seama de realitatea socială și națională înseamnă a da organizării pe lângă unitatea ei proprie, și un stil unitar în cadrul comunității naționale aparținând genului propriu al neamului, care trebuie să fie viu și prezent în orice activitate a lui.

Acest punct de vedere, apropierea de o unitate de acțiune pe plan național dă ideii de organizare o valoare mai mare, devine un factor prin care se păstrează și se întărește sentimentul de comunitate națională, trebuțios oricărui încercări de înălțare.

A ține seama nu numai de problema tehnică, abstractă, ci și de condițiunile naturale ale împrejurărilor sociale și naționale în care faptul de organizare are loc, e o condiție principială pentru împlinirea celor urmărite. Această idele stă alături de idela filozofică de care am amintit, fără să se contradică.

Dr. N. N. PETRA.

(Va urma).

Oameni celebri despre criza economică-politică mondială.

De Dr. H. P. P.

(Urmare).

Povârnișul primejdiei. *) art. de fond: „Figaro“, 6 Apr. 1935, subscris: *Lucien Romier*.

Câtă vreme bărbații politici își adăpostesc responsabilitățile și diplomații își dau osteneala de a-și juca rolul cu cea mai mare fineță — *trebuințele materiale ale popoarelor comandă aplecările acestor popoare într-o parte sau într-alta*.

În cursul lunii acesteia se va decreta o urcare a capitalului în Germania. Astfel se confirmă voința hitleristă de a găsi bani pe toate căile, ca să ofere noiei armate a Reichului arme și echipamente cari să o aducă cât mai repede în poziția de a susține planurile germane.

Admițând că este exclus orice gând de aventură de prestijiu — *Germania este împinsă de forța trebuințelor sale vitale ca să-și caute o ieșire — și în care direcție?* Aceasta este singura chestiune importantă pentru care face ca să se salveze pacea. Ea conține *adevărata primejdie, proximă sau amânată* care va deborda într-o zi prudența formală, dar pasivă, a cancelarilor.

Am arătat recent că *regimul hitlerist nu poate dăinui decât asigurând lucru poporului german și că volumul de muncă german, în condițiile prezente de economie generală, nu poate fi menținut sau, cu atât mai vârtos, sporit decât cu dezvoltarea intensivă a fabricilor de războiu.*

Germania este deci mânăată să se înarmeze la maximum, pe de o parte pentru ca să-și exploateze potențialul ce îi conferă masa de oameni în politica europeană, și pe de altă parte, pentru a împiedeca această masă să nu se desagrege în interior, sub influința decepțiilor sociale sau ale mizeriei.

Dar, astfel determinată, sforțarea de înarmare a Germaniei intră în problema generală a economiei germane care nu și-a putut găsi nicio soluție de echilibru durabil dela războiu încoace — presupunând că l-ar fi găsit înaintea războiului. Incorporată problemei generale a echilibrului de economie germană — sforțarea de înarmare, departe de a asigura acest echilibru, aduce condiții și mai exigente și mai aventuroase.

De fapt Germania este o țară *relativ suprapopulată, foarte industrializată, caracterizată de numărul și de importanța marilor ei aglomerații (de populație). Echilibrul ei economic și social atârână net de ritmul de activitate al industriei sale.*

Ori, *afară de cărbune, nu posedă Germania (1935) decât foarte puține materii prime.* Echilibrul

ei, viața ei însăși reclamă un aport constant de materii prime pe cari *nu* le are.

Și le poate procura exportând obiecte fabricate cari servesc să plătească cumpărările de materii din afară. Exportul oprit odată sau redus, trebuie ca Germania să cumpere pe credit în alte țări și să desvolte în cuprinsul țării proprii producția *Ersatzului*.

De cincisprezece ani s'a folosit Germania de toate combinațiile posibile, dela absorbția masivă a creditelor străine până la controlul arbitrar al devizelor și la ingenioasa excrocherie a *clearingului*, ca să-și procure în celelalte țări complementul de *materii prime, pe cari exportul ei nu îi ajungea de a le plăti*.

Dar, până în anul trecut, combinațiile acestea alimentare, fabricarea pentru timp de pace, al cărei produs, era în parte exportabil, compensa cumpărăturile de materii prime. De un an încoace au alimentat aceste combinații fabricarea de războiu care nu oferă nicio contra partidă pentru achiziționarea de materii prime din afară.

Ar trebui deci, într'un moment dat, sau ca fabricarea de războiu să se oprească, pentru ca să cedeze din nou fabricării de produse exportabile, sau ca Germania să nu-și mai procure materii prime prin mijloace comerciale, ci politice, adică *în urma tratatelor sau prin războiu*.

Materiile prime poate să fie tentată a și le procura sau printr'o invazie a Rusiei, sau printr'un războiu victorios față de statele cari au stocuri de aur și — prin urmare — rezerve de puțință de cumpărare...

În fața acestor fapte și eventualități ești înclinat să judeci ca fiind puțințel puerile proastele șireticurii (finesseries) de procedură la cari își iau refugiul paznicii păcii europene“.

Paul Reboux, în „Revue Mondiale“, (15. VIII. 1921) Ofla: „*Franța și Germania sunt (după războiu) ca doi răniți, culcați la pământ. Vinele le sunt tăiate. Sângele le curge. În loc de a-și smulge reciproc bandajele, n'ar trebui să se razime unul pe altul, ca să se ridice și să câștige odihna pe cât este cu puțință? Nu trebuie să fie prieteni pentru așa ceva. E de ajuns să fie însuflețiți de aceeași voință de a se însănătoși. — „Franța posedă 70 locuitori ca să populeze un km² până când Germania are 120 de locuitori. Ori, natura are oroare de vid. Avem să alegem între vasele comunicatoare și între cataract“.* Așa s'ar ajunge la o „*fraternitate creștină*“.

Wilh. Ziegler, istoric german: „Chiar și propunerea germanilor (la Versailles) ofertă care atingea aproape granițele celor ce se puteau oferi ca contra-propuneri — o sumă de reparații în valoare de 100 miliarde aur — cu supoziție ca să se mențină gra-

*) Glas neascultat.

nițele teritoriale propuse de Germani și ca Germania să-și recapete libertatea economică de acțiune, în internul ei și în celelalte țări — a fost refuzată fără de discuție. Germania avea să ofere o „reparație până la limita supremă a capacităților ei”, acesta a fost singurul răspuns la propunerea germană.

Contele A. Stenbock-Fermor. În 1931 întreprindea o anchetă prin „provincia proletară” și a scris o carte „Germania de jos” (Deutschland von unten). „Călătorim mai departe. (In „Frankenwald” Pădurea Franconă). La vreo 16 sate din împrejurimea apropiată și îndepărtată se află de o parte, lipsite de orice legătură feroviară — o populație de peste 10.000 de lucrători cari sunt dați în brațele mizeriei și mizeria s'a cuibărit într'o regiune care este bogată în comori naturale. Insoțitorul meu îmi poate relata multe. Pe lângă bogăția de lemn a pădurilor dese se află comori minerale, marmoră, var, ardezie. Din partea geologilor s'a stabilit puterea de capacitate a unei cariere de marmoră la mai multe milioane de metri-cubici. Dar greutățile de transport lasă numai o mică parte de exploatare a acestor blocuri de marmoră...

„Greu se luptă țesătorii pentru existența lor. Țesătorii aceștia sunt domiciliați aici de prin secolul al XV-lea. Produsele lor au colindat odinioară în lumea întreagă. Cârpele de cap ale arabilor, șalurile celor din Indii și ale Chinezilor, „poncho”-surile Americanilor de sud își au obârșia din Frankenwald. Dar în urma războiului s'au pierdut multe din teritoriile pentru desfacerea comercială. Țesătorul este dependent de orice conjunctură. El simte fiecare schimbare a modei, boicotul mărfurilor europene în India estică — teritoriul de desfacere cel mai important al țesăturilor germane — concurența cehă și italiană, concurența mașinilor și a concernelor — toate acestea le simțește, literalment, pe trupul propriu. O mică schimbare a situației economice și sate întregi ajung fără de pâne.

„După războiu s'a introdus în satele de țesători electricitatea. S'a produs o bulversare în producție. Țesătorul manual a dat la o parte utensiliile primitive de muncă și și-a cumpărat un războiu de țesut mecanic. Nu i-a venit ușor — a întreprins cumpărarea neavând mijloacele necesare. Și-a împovărat căsuța cu ipoteeci. Ca să plătească procentele și să micșoreze datoria — a trebuit să lucreze din greu nopțile. Inflația a adus cu sine o pseudo-înflorire a țesătorilor. Dar cu stabilizarea au încetat posibilitățile muncii. Utensiliile cele nouă încă nu erau plătite și lipsa de lucru s'a cuibărit din nou în sate. Războaiele șteteau pe loc și au început să roadă toate procentele.

„Astăzi prescrie, iarăși, moda alte țesături, țesături complicate și scaunele mecanice procurate sunt potrivite ca să țasă numai țesături simple. Dacă vrea

să ducă în îndeplinire comenzile industriei la modă, trebuie să cumpere din nou părți nouă de mașină, cari costă sute de mărci. E silit să facă alte datorii, înainte de a le fi plătit pe cele vechi. Ce va fi atunci?

De nu vor fi comenzi sau de se va schimba, într'un mod considerabil, moda — e totul de prisos. În orice moment poate fi adus țesătorul în fața dezastrului”.

Sir Herbert Samuel. Șeful opoziției liberale în „Camera comunelor” engleze. (Londra, 22 Oct. 1935): „Oratorul arată în continuare că în clipa dată față *trei sferturi din lume se află în mâinile a nouă unități politice* și anume: Imperiul Britanic, Rusia Sovietică, Statele Unite, Franța, Brazilia, China, Olanda, Belgia și Portugalia.

„Celelalte vreo 50 de națiuni nu stăpânesc decât un sfert din lume. Chestiunea aceasta trebuie rezolvată. Altfel Germania ar putea aduna în jurul ei celelalte națiuni nemulțumite. Ea ar putea formula într'o bună zi cereri cu neputință de satisfăcut și din acest fapt ar rezulta poate un cataclism”. „Univ.” 25. Oct. 1935).

Goebbels, în 1941: „Japonia suferă de aceleași probleme nerezolvate ca noi și ca Italia. Populația sa care crește nu se mai poate lăși și desvolta pe teritoriul propriu. Țara se luptă cu o lipsă crescândă de materii prime și putințe economice. Planificarea sa în liniiamente gigantice a unei orânduiri noi în Estul îndepărtat este așa-zicând silită din partea naturii și a stărilor geografice și teritoriale. Trebuie dacă nu vrea să abdice peste tot la rangul de mare putere, să asculte de legea care planează ca un *fatum* pe deasupra ei.

E clar că Mr Roosevelt și clica sa plutocrată n'au înțeles niciodată aceasta și probabil, nici nu o vor pricepe. Se află față de revendicările naționale ale Japoniei în rolul unui capitalist hrăpăreț, care își dă foc mai bucuros fabricii, decât să ofere muncitorului, pentru menținerea existenței elementare, aceea la ce nu poate acesta să abdică, dacă nu vrea să renunțe totodată și la propria-i vieță”. (Rev. „Das Reich”. 21. XII. 1941).

Sir Philip Gibbs, fostul editor al rev. „Review of Reviews” din Londra, în rev. „World Review of Reviews” din Londra, 1936 III. „Noi, oamenii acestei uniuni britanice de popoare, ne ținem mai strâns decât oricare altă rasă sau națiune de vechile tradiții în epoca cea nouă de domnie (se urcase pe tron Eduard al VIII-lea) și nu suntem dispuși pentru moment la schimbări radicale (cari bulversează). Majoritatea populației noastre este, din înștiinț senti-

mental și din aplecare spre relațiile cele vechi de loialitate — încă conservativă. Nu vrem altceva decât pace și siguranță. *Ca imperiu mondial, saturat cu bogatele regiuni ale pământului, nu vrem altceva decât să le menținem în posesiunea noastră și să le dezvoltăm și să trăim cu toți oamenii pe picior de prietenie. Ne finem în privința aceasta de foarte virtuși. Suntem toți pacifiști și dojenim noțiunile netrebnice cari dau să se înțeleagă că au spirit agresiv, în inima noastră însă suntem îngrijorați de tot, fiindcă știm că locul nostru sub soare este invidiat și că alte popoare ar vrea să ia și ele parte la căldura soarelui și să culegă fructele de pe teritoriul nostru.*

Există unele ființe cari cugetă mai adânc între noi, cari recunosc că teritorul acesta al Imperiului este o cauză a invidiei pentru națiunile supra-populate și eu însumi sunt convins că *porțile dacă nu le vom deschide, vor fi date într-o bună zi cu puterea în lături.* Dar nu putem da colonii de dragul păcii. N'avem dreptul de a le da. Sunt membre ale familiei noastre și nu ne aruncăm copiii înaintea lupilor. Dar cred că am putea servi pacea în mare măsură dacă am îndemna marile dominații să deschidă din nou, ca înaintea războiului (mondial), porțile emigranților, nu numai pentru cei ce vreau să emigreze dela noi, ci și pentru cei din *Germania, Rusia, Italia* și a tuturor celorlalte țări. De ce nu? Este o politică nemiloasă și mioapă dacă cred dominațiile că atârnă bunăstarea lor proprie socială dela limitarea ofertelor de puteri de muncă. Australia are nevoie de o populație mai numeroasă. Alte 20 milioane ar beneficia numai de o mică parte din bogăția terenului său vid. Canada poate să cuprindă încă milioane de oameni. Puterea statelor Unite a ajuns ceea ce este, tocmai fiindcă au fost bineveniți toți cari au venit din Lumea veche. Chiar noi avem trebuință de acest prilej ca să ieșim din *supraindustrializare.* De prezent ne sunt închise porțile și nouă, ca și celelalte lumi. Acele spații goale ale pământului n'au fost hotărâte pentru o veșnică sihăstrie. Aici este ceva ce ar putea face Imperiul nostru pentru ușurarea acelei apăsări care amenință să arunce în aer plafonul (venitul de siguranță). Sunt multe ce poate să săvârșească o conducere tină sub un Rege tină și ceea ce trebuie să ducă în îndeplinire, *repede, dacă vrem să ocolim turburarea păcii.*

* * *

Nitti, în vol. „Declinul Europei” (1922):

„In anul premergător războiului (mondial) a trimis Italia 872 mii de cetățeni italieni în străinătate, din aceștia 376.000 în Statele Unite, 111.000 în Argentina, 90.000 în Elveția, 83.000 în Franța, 82.000 în Germania, 39.000 în Austro-Ungaria, 32.000 în Brazilia ș. a. m. d. *Unde își poate trimite Italia astăzi excedentul?*

Nu o poate în Statele Unite, cari și-au limitat procentul imigrațiilor... nu o poate în Germania și într'alte țări ale fostei Austro-Ungarii; nici în Argentina și Brazilia; nici în Elveția... nici în celelalte țări ale Americii de Sud; nici în *Franța care este după războiu fără de o putere de expansiune economică ș. a. m. d.* (pg. 13).

„Italia care trebuie să-și acopere o respectabilă parte a deficitului ei alimentar în străinătate și care nu posedă materiile prime trebuincioase industriei ei în teritoriu propriu, adecă duce lipsă de fier, cărbune, bumbac — și-a abătut până acum excedentul de populație prin emigrare și și-a procurat astfel mijloacele necesare. Războiul a pus stavilă emigrării prin limitarea piețelor de lucru, a sdruncinat comerțul și a micșorat calitatea puterilor auxiliare. Italia nu se va putea reculege niciodată.”

* * *

Mussolini. interview unui ziarist englez dela „Observer” Londra: „Cuceririle dvoastră din ultimii 300 de ani apar în ochii dv. drept aventuri criminale? Imitându-vă, nu vă aducem oare, noi, Italianii, cel mai înalt compliment? Cecil Rhodes a fost un criminal? Misiunea lui Gordon în Sudan a fost o deziluzie?”

„E oare ceva imoral în a permite unei rase mari să-și extindă hotarele și, în felul acesta, să elibereze milioane de oameni din cea mai grozavă servitute impusă vreodată de un om altui om? Pentru locuitorii ținuturilor neamharice (neabisiniene) și pentru trupele italiene, războiul acesta e un războiu de *eliberare: un războiu împotriva mizeriei și sclăviei*

Am cheltuit și mai cheltuim încă mulți bani pentru a avea *noui curenți comerciale*, destinate a înlocui pe cele pe cari ați luat dv. inițiativa să le deturnați...” (Univ. 15. II. 1936).

CRONICA.

Plata cupoanelor. Serviciul Titlurilor, situat în București, str. Lipsani Nr. 16, aduce la cunoștința detentorilor de cupoane și titluri că primește spre verificare cu începere dela 1 Mai 1942:

1) Cupoane de rentă 3% 1935 Consolidare, scadență 15 Mai 1942;

2) Cupoane și titluri 4½% 1934 Inzestrare, scadența 1 Iunie 1942;

3) Cupoane B. I. A. 4½% 0, scadența 1 Iunie 1942.

Plata cupoanelor și titlurilor se va face cu începere din prima zi de scadență la termenele indicate pe adeverințele de primirea valorilor.

Măsura respectivă fiind luată în interesul evitării aglomerației dintre 15 Mai și 1 Iulie, este în însăși interesul detentorilor de a se prezenta cu cupoanele și titlurile înainte de scadență.

Paralel cu Banca Națională cupoanele și titlurile dela pctul 1—2 exceptând titlurile de rentă 4½% In-

zestrare ieșite la sorși cu premii peste 100.000 Lei — se plătesc la scadență și de Administrațiile Financiare din Capitală.

Acțiuni cumpărate de d-l Dr. Rudolf Czell. D-l Dr. Rudolf Czell a cumpărat de curând dela „Fabrica de Bere Luther” s. a., 4.600 acțiuni ale societății „Tranzacțiunea” și 11.600 acțiuni ale soc. „Prima Fabrică Mecanică de Butoaie”.

Acțiunile „Tranzacțiunea”, în valoarea nominală de 1.600 Lei bucata, au fost plătite cu 1.050 Lei bucata, iar acțiunile „Prima Fabrică Mecanică de Butoaie”, în valoare nominală de 500 Lei bucata, au fost plătite cu 550 Lei bucata.

În urma acestei operațiuni, d-l Dr. Czell devine principal acționar la cele două societăți, care sunt creații ale „Fabricii de Bere Luther” s. a.

Aviz obligatoriu al Subsecretariatului românizării la constituirea societăților. În „Monitorul Oficial” cu data de 2 Mai 1942 a apărut un Decret-Lege privitor la interpretarea legii de organizare a Subsecretariatului de Stat al României precum și pentru completarea legilor privitoare la controlul actelor de dispoziție ale străinilor.

Conform acestui nou Decret, Subsecretariatul de Stat al României este autorizat să se substituie Ministerului Economiei Naționale în anumite cazuri prevăzute prin legile Nr. 169 și 172 din 4 Martie 1941.

De asemenea, se introduce autorizarea prealabilă a Subsecretariatului României în actele de dispoziție ale străinilor, aplicându-se și la acelea în care figurează un Ebreu.

La constituirile de societăți se va cere și avizul obligatoriu al Subsecretariatului de Stat al României.

Noul Decret precizează condițiunile și procedura de îndeplinit în cazul transferurilor și gajărilor de acțiuni nominative supuse legilor din Martie 1941, precum și cele referitoare la drepturile de preemțiune ale Statului.

Depunerile la Banca Românească. Ziarul „Excelsior” publică următoarele: „Consiliul superior bancar a admis cererea Băncii Românești București, autorizând-o să primească depuneri până la maximum de 12 ori valoarea capitalului social, plus rezervele.

Scrisori de garanție. Banca Centrală pentru industrie și comerț a dat M. A. N.-ului trei scrisori de garanție pentru „Industria Sârmei” s. a.

Între valoarea acestor trei scrisori: Lei 32.172.000, Lei 7.870.500 și 2.586.610 Lei.

Ce cantități de petrol s'au consumat în Februarie 1942. În luna Februarie a. c., consumul de produse de petrol s'a ridicat la 199.576 tone, față

de 161.270 tone în Februarie 1941, iar în primele două luni ale anului 1942 s'au consumat 371.996 tone, față de 345.312 tone în primele două luni ale anului 1941.

Între cum s'a prezentat consumul (în tone) de produse:

	Ianuarie 1942.	Februarie 1941.
Benzină	21.866	21.175
Uleiuri minerale	4.116	3.512
Lampant	59.885	31.107
Păcură	199.774	210.773
Motorină	22.457	17.673
Combustibil special	58.808	54.966
Asfalt	1.620	2.061
Parafină	822	510
Cocs de petrol	1.253	2.805
Alte produse	1.395	732

Incasările Statului în Februarie din taxele de petrol au fost de 336 milioane Lei (223 milioane în Februarie 1941), iar în primele două luni 1942 au fost de 533,9 milioane, față de 432,6 milioane Lei în primele două luni ale anului 1941.

Acțiuni retrase din cota Bursei. Au cerut retragerea din cota oficială a Bursei din București următoarele societăți:

„Banca Basarabiei” s. a.

„Creditul Financiar Urban” Iași.

„Uzinele chimice și alimentare” s. a. Oradea.

Sporirea capitalului Fabricii de bere „Azuga”. Fabrica de bere „Azuga” și-a sporit capitalul dela 135 la 200 milioane Lei, prin reevaluarea activului social.

Sporirea capitalului s'a făcut prin majorarea următoarelor conturi din activ:

	Dela	Lei	La
Imobile	2.455.836	—	7.255.209
Clădiri	41.586.881	—	49.904.257
Instalații, mașini, aparate	47.592.331	—	81.588.758
Instalații, mașini, aparate noui	15.115.280	—	24.148.448
Instalații depozite	37.145.567	—	41.871.908
Mobilier, berării, depozite	20.892.940	—	24.984.255

Prelungirea subscrierilor la Imprumutul Reîntregirii. Prin Decret-Lege termenul înăuntrul căruia se mai pot face subscrieri la Imprumutul reîntregirii a fost prelungit până la 31 Mai 1942.

Subscriitorilor cari n'au achitat toate sumele pentru care s'au angajat, li se dă posibilitatea să achite sumele respective în rate lunare, până la 31 August 1942.

Totdeauna tragerile prevăzute în prospectul de emisiune, privind amortismentele de efectuat pentru semestrul care începe la 1 Septembrie 1941 se reduc, datele tragerilor fiind fixate la 25, 26, 29 Iunie, 2 și 5 Iulie 1942.